

Refining HE Apprenticeships with Enterprises in Europe

Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe arendamine koos ettevõtetega
Euroopas

Turunduspakett

Töökohapõhine õpe kõrghariduses: õppides õpetame õpetades õpime

Sissejuhatus

Kaks väljakutset Euroopa kõrgharidusele ja elukestvate õppele on *kõrge töötuse tase, eriti noorte hulgas, aga samas puuduvad kõrgetasemelised oskused, mida tööandjad vajavad*. Töökohapõhine õpe kõrghariduses aitab **üliõpilastel** saada tunnustatud professionaalse kvalifikatsiooni, kogudes samal ajal töökeskkonnas praktilisi oskusi ja kogemusi. **Ülikoolidele** on hea, et töökohapõhine õpe kõrghariduse tasemel väärtustab õppimist, parendab tööalast dimensiooni, õppekava ja õppemeetodite aja- ja asjakohasust, edendab suhtlust ärimaailmaga ning üliõpilaste tööalaseid väljavaateid.

Paketist

Selleks, et tegeleda mainitud probleemidega ja neile lahendusi leida, on ülikoolid ja ettevõtted kaheksast Euroopa riigist ühinenud Euroopa Liidu rahastatud ApprEnt projektiga:

<http://apprent.eucen.eu>.

Projekti tulemusel on välja arendatud *Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe turunduspakett*.

Töökohapõhine õpe kõrghariduses pakub lahendusi ühiskonna arendamiseks, tegeledes ettevõtete tegelike vajadustega ja säilitades kõrghariduse akadeemilisi nõudmisi. Nii need, kes on töökohapõhise õppe arendamise või rakendamise otseselt seotud, kui ka need, kes on omandanud tunnistuse või kõrgkooli diplomi töökohapõhises õppes, on väga motiveeritud sellest rääkima ja selgitama ka teistele, miks nende kogemus niivõrd positiivne on. Kõige selgitamiseks aga sõnadest ei piisa ja vaja läheb ka jaotusmaterjale.

ApprEnt projekti jaotusmaterjale välja arendades mõeldi väga põhjalikult sellele, mida võiks vaja minna ja kuidas neid eri puhkudel kasutada. Sellest tulenevalt on loodud ka paketi

Ettevõtetele tuleb kasuks, et töökohapõhise õppe abil saab panustada parimate oskustega töötajate leidmisesse, koolitamisega ja värbamisse. Töökohapõhine õpe võib olla lahendus samaaegselt nii noorte tööpuuduse kui ka kõrgetasemeliste oskuste väljaõppe probleemile. See õhutaks kõrgkooli ja ettevõtteid koostööle ning seda peaksid eriti julgustama **poliitika kujundajad**.

Kuid kas kõik osapooled on valmis panustama töökohapõhise õppe arendamisse? Võimalik, et mõned ei mõista päris täpselt, kuidas see toimib või millised on selle eelised. Kuidas kõrghariduse tasemel töökohapõhine õpe nähtavaks teha?

formaat, millest saab valida ainult need osad, mis on mingi sihtgrupi jaoks vajalikud.

ApprEnt projekti jaotusmaterjalid on:

- ▲ kommenteeritud kokkuvõtte;
- ▲ turunduspakett, milles rõhutatakse töökohapõhise õppe kasulikkust koos kasutajate kommentaaridega
 - ▲ võimalikele õppijaile,
 - ▲ mentoritele,
 - ▲ kõrgkoolidele,
 - ▲ ettevõtetele,
 - ▲ poliitika kujundajatele;
- ▲ soovituslikud tegevuspõhimõtted;
- ▲ lepingu koostamise juhend ja näidisleping;
- ▲ mentorikoolituse näidisõppekava.

Õppijad, ettevõtted, ülikoolid ja poliitika kujundajad on teretunud kasutama seda paketti, et tutvustada ja muuta nähtavaks kõrghariduse tasemel töökohapõhist õpet nii Eestis kui ka Euroopas.

Meie usume, et **mentorid** (nii kõrgkoolist kui ka ettevõtetest) oleksid samuti suurepäraselt töökohapõhise õppe saadikud: tihti on nad kaasatud töökohapõhist õpet sisaldavate

õppekavade arendamisse ning teavad väljakutseid, millega üliõpilased kokku puutuvad, ja seda, milline on sellise õppe mõju inimestele, organisatsioonidele ja ühiskonnale. Me loodame, et mentorid tunnevad end innustatuna ning kasutavad neid materjale, et

inspireerida ka oma kolleege tegelema kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe arendamisega.

ApprEnti projekti partnerid

POLIITIKA KUJUNDAJAD

Ühiskond pöördub aina enam poliitika kujundajate poole – nii Euroopa Liidu kui ka Eesti tasandil – et kavandada tõhusat strateegiat ning tegeleda aktuaalsete sotsiaalsete ja majanduslike väljakutsetega. Ühelt poolt kõrge töötuse tase (sh noorte seas) ja teiselt poolt oskuste sobimatus, mida ettevõtted kogevad, on kaks äärmiselt olulist probleemi, millega tegelemist oodatakse kõikide tasandite poliitika kujundajatelt. Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe pakkumise, kvaliteedi ja kuvandi paremaks muutmise on üks viis, kuidas poliitika kujundajad saavad panustada **töötuse vähendamisse** ja pakkuda **toetust ettevõtetele, eelkõige väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKE)**. Poliitika kujundajad saavad paika panna ja omaks võtta reeglid, mis muudavad mobiilsuse ja akrediteerimise lihtsamaks töökohapõhises õppes, nad saavad pakkuda tegevuspõhimõtete alast, rahalist ja logistilist tuge, nad saavad reklaamida riikideülest koostööd ja tagada head kvaliteedimeetmed. Kõigi poliitikute huvides on teha kõrgkoolide ja ettevõtetega koostööd, et toetada – nii tegevuspõhimõtete kui ka rahalises mõttes – töökohapõhise õppe arendamist kõrghariduses.

Toetades töökohapõhist õpet kõrghariduses, saavad poliitikud:

- ▲ tegeleda kõige olulisemate probleemidega tänapäeva ühiskonnas ja majanduses;
- ▲ panustada töötuse vähendamisse, eriti noorte seas;
- ▲ juhtida tähelepanu oskuste sobimatuse probleemile, mida ettevõtted ja eelkõige VKEd kogevad;
- ▲ aidata ühendada ja ühildada haridus- ja töömaailmad;
- ▲ edendada sotsiaalset kaasatust, suurendada osalemist haridusmaailmas, töömaailmas ja ühiskonnas;
- ▲ tõsta konkurentsivõimet ja õhutada majanduskasvu;
- ▲ töötada majandussüsteemide lõimumise nimel, toetades mobiilsust;
- ▲ panustada teadmise ja tehnoloogia ühiskonda ülekandmisel;
- ▲ tugevdada igasuguse õppe (formaalse ja mitteformaalse) tunnustamist, näidata ühiskonnas üles usaldust, heakskiitu ja toetust neile protsessidele;
- ▲ tagada õppe paindlikkus, õpiteede mitmekesisus ja parem tööalane konkurentsivõime tulevikus;
- ▲ aidata luua usaldust kõrghariduse maailma ja ettevõtete maailma vahel;
- ▲ tõestada inimestele tegevuspõhimõtete ja kulutuste asjakohasust ja tõhusust, näidates tulemusi ja jagades edulugusid.

Me teame, et töökohapõhise õppe juurutamine ei ole lihtne – selleks on vaja ressursse ja koordineerimist kõigilt osapooltelt. Kuid tulemused on väga edukad ja töökohapõhise õppe kasutusele võtmine võib aidata lahendada mitu Euroopas hetkel aktuaalset probleemi

Kutsume üles kokku leppima valdkondadeüleised tegevuspõhimõtted nii Euroopas kui ka Eestis, et toetada ja edendada ülikoolide ja ettevõtete vahelist koostööd, keskendudes kõrgtasemeliste oskuste edendamisele üliõpilastel, et neist saaksid tuleviku ettevõtlike juhid.

Mida arvavad poliitikakujundajad tööpõhisest õppest kõrghariduses? Euroopa tegevuspõhimõtete loojate kommentaare:

Marianne Thyssen (Euroopa Komisjoni volinik, tööhõive, sotsiaalküsimuste, oskuste ja tööjõu liikuvuse peadirektoraat), ütles European Alliance for Apprenticeship neljandal kohtumisel (viidates töökohapõhist õpet sisaldavatele õppekavadele): „... see on väärtuslik panus oskuste ühitamise, töö- ja haridusmaailma sidumisse. Sellel on võtmeroll Euroopa kõige edukamates majandustes.“ ... „Praktika on oluline moodus, kuidas tööalast konkurentsivõimet tõsta.“ ... „Ettevõtted kasvavad sedakaudu, et palkavad oskustöölisi ja investeerivad tulevikutalentidesse.“

Dana-Carmen Bachmann (Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi kutseõppe, õpipoisiõppe ja täiskasvanuhariduse üksuse juhataja) „EU Policy Cooperation in VET post 2020 – The Way Forward“ konverentsil, Austrias, 2018. aasta juulis: „Eesmärk on ühendada kõigepealt kohalikud võtmekeskused või osolejate grupid innovatsiooni ja majandusarenguga seotud tegelastega. Me soovime, et nad töötaks külge külge kõrval ülikoolidega..., uurijatega, ettevõtetega, panustades... piirkonna arengusse. ... tehes koostööd väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega, viies läbi uurimustöid ja kaasates nii õpetajaid kui ka õpilasi.“

Soovituslikku lugemist:

- ▲ ApprEnti kommenteeritud kokkuvõte
- ▲ ApprEnti soovituslikud tegevuspõhimõtteid

KÕRGKOOLID

Kõrgkoolid on aina enam huvitatud ärimaailmaga koostöö arendamisest ja kõrghariduse asjakohasemaks muutmisest, tagamaks üliõpilastele sujuvama ülemineku õpingutelt täiskohaga tööle. Töökohapõhine õpe kõrghariduses saab aidata ülikoolil **tugevdada koostööd ettevõtetega** ja samas **edendada üliõpilaste sujuvamat sisenemist tööturule**. Ülikoolid peaksid toetama töötajate liikuvust ja õhutama programmide mentorlust, eraldades piisavalt aega ja ressursse mentorite koolitamisele ning tunnustades neid nende rolli ja pädevuste eest. Mida pühendunumad on töökohapõhise õppega tegelevad töötajad, seda kindlam on, et tehtud jõupingutused ja kasutatud ressursid aitavad ülikoolil tagada töökohapõhise õppe pakkumise parimal võimalikul viisil.

Töökohapõhise õppe abil saavad kõrgkoolid:

- ▲ võimaldada üliõpilastele õiglast üleminekut tööturule;
- ▲ tagada parem seos hariduse ja tööturu vahel;
- ▲ koolitada tulevasi juhte, luues jätkusuutliku kontaktide võrgustiku;
- ▲ muutuda konkurentsivõimelisemaks ja jätkusuutlikumaks seeläbi, et koolituspakkumine vastaks turu tõelistele vajadustele;
- ▲ õppida paremini tundma oma sihtgruppe ja väliseid huvigruppe;
- ▲ tugevdada sidemeid ärimaailmaga;
- ▲ kasutada ära ettevõtete praktilist oskusteavet;
- ▲ ergutada loovust, uuendada ja vaadata üle õppekava vastavalt tööturu tõelistele vajadustele;
- ▲ luua ettevõtetega koostöös uuenduslikke õppeprogramme;
- ▲ lihtsustada ettevõtetega koostöös uurimustöid, arengut ja uuendusi;
- ▲ pöörduda uute sihtgruppide poole;
- ▲ tugevdada õppimise tunnustamist ühiskonnas (usaldus, heakskiit);
- ▲ tagada õppe paindlikkus, õpiteede mitmekesisus ja parem tööalane konkurentsivõime tulevikus;
- ▲ täita oma sotsiaalset missiooni, suurendades hariduselus, tööelus ja ühiskonnas osalemist.

Me teame, et töökohapõhine õpe nõuab ülikoolidelt inimressursside mõistes palju, aga rahulolutunne, mis tuleneb tulevaste juhtide koolitamisest ning ettevõtetega koostöö arendamisest ja tugevdamisest, on äärmiselt oluline.

Kutsume üles kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe arendamisele koostöös ettevõtetega, et koolitada välja professionaale, kes hakkavad juhtima tuleviku-Euroopat.

Mida arvavad kõrgkoolid töökohapõhisest õppest? Töökohapõhist õpet pakkuvate ülikoolide kommentaare:

„Programmi tugevused on peamiselt seotud kasuga, mida kõik osapooled sellest saavad. Üliõpilased saavad laialdase hariduse, mis ei põhine ainult tehnilistel aspektidel, vaid ka professionaalsel asjatundlikkusel, oskuste arendamisel ja isiklikul arengul. Ettevõtted rõhutavad nende üliõpilaste võimekust, kelle tegevus on ettevõtte eesmärkidega kooskõlas ning kelle panust töökohal nähakse positiivsena. Akadeemilisest vaatenurgast rikastab programm üliõpilaste haritust, tugevdab suhteid ettevõtetega ja kujundab paremad teadmised.” Ülikool Hispaanias

„Hoolimata takistustest ja raskustest, mis selle kasutamisega endiselt kaasnevad, on selline praktika vorm loodud nagu hübriidinstrument, mille abil saab koolitamisest elukestvat õppe kohaselt alustada ja kavandada. Praktikaprogramm on koht, milles teooria ja praktika, innovatsioonivajadus ja koolitamine moodustavad terviku. Seetõttu ongi see külgetõmbav väljakutse ülikoolidele, mis soovivad teha uuendusi ja tulla vastu üliõpilaste aina laialdasematele vajadustele, mis puudutavad konkurentsivõimet ja valdkondadeüleseid oskusi.” Täiendõppe delegaat, Siena ülikool, IT

Soovituslikku lugemist:

- ▲ ApprEnti kommenteeritud kokkuvõte
- ▲ ApprEnti soovituslikud tegevuspõhimõtted
- ▲ ApprEnti lepingu koostamise juhend ja näidisleping
- ▲ ApprEnti mentorkoolituse näidisõppekava

ETTEVÕTTED

Kuigi töökohapõhisest õppest kõrghariduses saavad kasu lõigata igasugused ettevõtted, mõjutab ettevõtte suurus valmisolekut sellistes projektides osaleda. Töökohapõhise õppe juurutamine võib osutuda eriti suureks väljakutseks väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, kellel on aja, raha ja olemasolevate ressursside osas suuremad piirangud. Teisest küljest võib see pakkuda neile võimaluse tegeleda teemadega, millele väikeettevõtetel muidu juurdepääsu ei oleks. Seetõttu võib töökohapõhine õpe isegi väikese ja keskmise suurusega ettevõtte jaoks olla hea moodus **tegeleda oskuste sobimatuse probleemiga, suurendada produktiivsust ja luua sujuvam värbamisprotsess**. Ettevõtete roll töökohapõhise õppe kasutusele võtmisel on eriti oluline, et anda tagasisidet olemasolevate vahendite headuse kohta ja selle kohta, kuidas neid päris juhtumitele tuginedes paremaks muuta. Nagu ülikoolid, peaksid ka ettevõtted eraldama töökohapõhise õppe jaoks piisavalt aega ja ressursse, õhutama mentorite määramist ja koolitamist ning tagama nende rolli ja pädevuse täieliku tunnustamise. Ettevõtete kohustus on keskenduda üksikasjalike kirjelduste ettevalmistamisele, et kõrgkoolid saaksid leida iga ettevõtte vajadustele vastavalt kõige sobivamad kandidaadid.

Töökohapõhise õppe kaudu saavad ettevõtted:

- ▲ tegeleda oskuste sobimatuse probleemiga ja omandatud oskuste edasiarendamisega;
- ▲ suurendada üliõpilaste tööpanuse abil produktiivsust;
- ▲ uusi vaatenurki, kuidas asju tõhusamalt teha;
- ▲ lõigata kasu uuenduslikest ideedest (eriti oluline on see mikroettevõtete jaoks);
- ▲ juurdepääsu teadmiste ülekandele, uurimisvahenditele ja konsultatsioniteenustele;
- ▲ lõigata kasu ülikoolide ja ettevõtete koostööst ning saada ligipääsu ülikooli ressurssidele, ruumidele, vahenditele jms;
- ▲ lõigata kasu teoreetilistest ja valdkondadeülestest teadmistest ja uurimustest, et tegeleda paremini neid puudutavate probleemidega;
- ▲ kasu hästi koolitatud tööjõust;
- ▲ luua väiksemate kuludega sujuvama, tõhusama ja sihtotstarbelisema värbamisprotsessi;
- ▲ tõsta konkurentsivõimet tänu mitmekülgsusele (ja mõnikord ka rahvusvahelisele) meeskonnale;
- ▲ õppida paremini tundma ümbritsevaid ettevõtteid nii oma sektoris kui ka ühiskonnas;
- ▲ julgustada oma töötajaid taas õppima minema;
- ▲ luua usaldust kõrghariduse ja ettevõtlusmaailma vahel, võimaluse teha koostööd, õppida teineteiselt ja mõjutada praegustele töövajadustele sobivamate programmidele kavandamist;
- ▲ luua praktikaprogrammide paremaks toimimiseks ettevõtete klatri, mis võib olla otsustav faktor eelkõige väiksemate ettevõtete jaoks;
- ▲ täita oma korporatiivset sotsiaalse vastutuse missiooni;
- ▲ olla noortele inimestele võimaluste andmisega teistele ettevõtetele eeskujuks;
- ▲ muutuda ühiskonna ja noorte professionaalide jaoks külgetõmbavamaks organisatsiooniks, saavutada staatus ja tunnustus.

Me teame, et töökohapõhine õpe kõrghariduse tasemel nõuab ettevõtetelt inimressursside mõistes palju, eriti kui tegemist on väiksemate organisatsioonidega, kuid võimalus juhtida tähelepanu ja tegelda nende ettevõtete probleemidega, kujundada inimesi, kes võivad tulevikus kuuluda teie enda tööühikule, ja tugevdada koostööd kõrgkooliga, on äärmiselt oluline.

Kutsume üles kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe arendamisele koostöös ettevõtetega koondama professionaale, kes hakkavad juhtima tuleviku-Euroopat.

Mida arvavad ettevõtted kõrghariduse tasemel tööpõhisest õppest? Üliõpilasi võõrustavate ettevõtete kommentaare:

„Pärast minu kogemust üliõpilasega olen kindel, et tema väljaõpe annaks lisaväärtust meie ettevõttele või mõnele teisele ettevõttele, mis otsib oma hooldustiimi lisatööjõudu.“ Tootmisdirektor, metalli ja mehaanika sektori ettevõtte, Portugal

„Töökohapõhist õpet alustades oli meie jaoks oluline saada üliõpilaste hulgas eelistatud tööandjaks IT-valdkonnas. Meie jaoks on töökohapõhine õpe väga oluline osa meie mainekujunduse strateegiast.“ A1 Telekom, Austria

„Üliõpilane sai kiirelt meeskonna osaks ja võttis rolli, mida temalt oodati. Ta oli oma ülesannete tasemel, osales müügi protsessides ja mitmete ürituste korraldamises. Lisaks müügile ja üritustele pakuti tudengitele ka võimalust luua üritustele uusi kavandeid.“ Hotelli juhiabi, Portugal

„Üliõpilase palkamine on ettevõtte jaoks värbamiseelse tegevusena tihti huvitav ja usaldusväärne lahendus. Üliõpilane saab näidata oma oskusi ja pädevust töökeskkonnas. Töökohapõhise õppe käigus on üliõpilane omandanud vajalikud oskused ja teadmised ettevõttest. Mitmed juhendatavad, keda koolitasime, on nüüd palgatud ettevõtte töötajateks.“ Kalastamistoodete disain ja tootmine, Prantsusmaa

„Kaks ja pool aastat tagasi otsustasime luua oma ettevõttesisese kooli; kursuse, mis on avatud tehnikagümnaasiumi lõpetanutele. See oli väga oluline kogemus, eelkõige seetõttu, et kõiki neid teemasid ei õpita tavaliselt tasemeõppes. Oleks huvitav leida sarnaseid sünergiaid, mida saab praktikaprogrammides arendada.“ Peainsener Itaaliast

Soovituslikku lugemist:

- ▲ ApprEnti kommenteeritud kokkuvõtte
- ▲ ApprEnti soovituslikud tegevuspõhimõtted
- ▲ ApprEnti lepingu koostamise juhend ja näidisleping
- ▲ ApprEnti mentorkoolituse näidisõppekava
- ▲

ÕPPIJAD

Pole kahtlustki, et üliõpilased saavad kasu kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe eelistest. Üliõpilastel on võimalik omandada professionaalses keskkonnas väärtuslikke tööalaseid oskusi ja samal ajal ka õppida, mis kindlustab neile sujuvama **ülemineku hariduselust tööellu ja kõrgema konkurentsivõime tulevikus**. Töökohapõhise õppe õppekavades kombineeritakse õpet töökohal akadeemilise õppega ja neid täites saadakse riiklikult tunnustatud kvalifikatsioon. Kuigi töökohapõhine õpe nõuab üliõpilastelt lisatööd ja oskust aega planeerida, on selle kasulikkus ilmselge: kvaliteetsed praktikaprogrammid parandavad tööalaseid väljavaateid, toetavad isiklikku arengut ja kujundavad oskusi, mida tööturg vajab.

Töökohapõhise õppe kaudu saavad üliõpilased:

- ▲ siseneda sujuvalt tööellu;
- ▲ õppida ja töötada samal ajal õpingutega seotud ametikohal, saades selle eest tasu;
- ▲ omandada riiklikult tunnustatud kvalifikatsiooni ja töökogemuse samaaegselt;
- ▲ suhelda professionaalide ja töötajatega eri osakondadest, olles ka ise samal ajal töötaja staatuses;
- ▲ omandada kõik ametikohal nõutava teadmised, oskused ja pädevuse;
- ▲ koostada endale parema CV, milles on ära märgitud väärtuslikud ja praktilised kogemused, suurendades sellega tööle saamise võimalusi samas valdkonnas ja laiendades karjäärialaseid väljavaateid;
- ▲ mentoritelt kasulikke tagasisidet ja nõuandeid;
- ▲ luua endale tööalase võrgustiku;
- ▲ ligipääsu mobiilsusvõimalustele;
- ▲ rohkem motivatsiooni õppida, sest nad mõistavad paremini, mida neilt õppeainetes soovitakse;
- ▲ parendada aja planeerimise ja organiseerimisoskust;
- ▲ arendada lisaks spetsiifilistele tehnilistele oskustele ka pehmeid oskusi, nagu näiteks probleemide lahendamise ja meeskonnatöö oskusi;
- ▲ arendada oskust olla uuenduslik ja paindlik;
- ▲ abi ja nõuandeid oma lõputöö või kursusetööde jaoks;
- ▲ piisavalt ettevalmistust (nii teoreetilist kui ka praktilist), et kaaluda ka ise ettevõtjaks hakkamist;
- ▲ täiskasvanud õppijana võimaluse tulla ära praegusest töökohast, et osaleda täienduskoolitusena pakutavas töökohapõhises õppes ja saada selle eest ka tasu, kaugema eesmärgiga saada kõrgema taseme diplom või vahetada eriala;
- ▲ täiskasvanud õppijail on võimalik uuendada oma oskusi ja olla kursis tehnoloogia arenguga ning vahetada kohta tööturul.

Me teame, et kõrghariduse omandamine on vaevanõudev. Õppida kõrgkoolis ja samal ajal töötada on veelgi raskem. Küll aga võivad töökohapõhises õppes omandatud teadmised, oskused ja kogemused avada uksi veel parematele võimalustele.

Kutsume üles kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe kohta rohkem teada saama ja kaaluma hakata üheks neist professionaalidest, kes juhib tuleviku-Euroopat.

Mida arvavad üliõpilased kõrghariduse tasemel tööpõhisest õppest? Üliõpilaste kommentaare:

„Ettevõtte tegi palju koostööd, andes mulle võimaluse näidata ja rakendada omandatud teadmisi, ning lasi mul töö käigus areneda. Lõpuks ei pidanudki ma tööd otsima, sest ettevõtte palus mul tööga jätkata.“ Üliõpilane Disaini, Juhtimise ja Tootmistehnoloogia ülikoolist, Põhja-Aveiro, ESAN-UA, Portugal

„Autotööstuse, mehhatroonika ja juhtimise kursus on programm, mis on selgelt keskendunud autoturu kõige värskematele vajadustele. Kõik õppejõud valiti selle järgi, et neil oli otsene side ja kogemus turul. Teaduskonnal, külalisõppejõududel ja mentoritel on laialdased kogemused sektoris, mitte ainult akadeemilises maailmas. Seetõttu on seos teooria ja praktika vahel alati igas loengus väga selge.“ Üliõpilane FH OÖ Campus Welsist, Austriast

„Mul on olnud võimalus töötada suurepärase professionaalidega, kes pakkusid mulle imelisi hetki nii praktilises kui ka teoreetilises mõttes. Mul oli võimalus jälgida ja töötada mitmes valdkonnas mitme töötajaga ning kõik nad on aidanud mul ühel või teisel viisil professionaalina areneda ja leida teistsugune vaatenurk töömaailma reaalsusest. Ma õppisin ja nautisin väga võimalust lähitulevikus selle kogemuse kaudu areneda.“ Üliõpilane Águeda Tehnoloogia ja Juhtimise Koolist – Aveiro ülikool (ESTGA-UA), Portugal

„Ma alustasin 2011. aastal ja see oli üks esimesi praktikaprogramme meie ülikoolis. Mina pidin tööl silma peal hoidma ja uurimustööd tegema, tööprotsesse uuendama.“ Üliõpilane, kes läbis praktikaprogrammi Itaalias doktorikraadi tehes

Soovituslikku lugemist:

- ▲ ApprEnti lepingu koostamise juhend ja näidisleping

MENTORID JA AKADEEMILISED JUHENDAJAD

Mentoritel ja juhendajatel on võtmeroll töökohapõhise õppe tõhusas toimimises. Nad panustavad õppekava loomisse planeerimise etapis, annavad tagasisidet enda juhendatud üliõpilaste kohta ning toetavad neid õppekava edukaks läbimiseks. Mentorite/juhendajate kohustuste mõistmine ja täitmine on töökohapõhises õppes äärmiselt oluline. Tasu selle eest on teie üliõpilaste rahulolu ja positiivne tagasiside ning edasiste koostööprojektide arendamine ülikoolide ja ettevõtete vahel. Kuna mentori/juhendaja roll eeldab lisatööd ja alati pole piisavalt teavet, mida see endast kujutab, siis võib neid võtmeisikuid seetõttu jääda väheseks.

Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe kaudu saavad mentorid/akadeemilised juhendajad:

- ▲ suhelda huvigruppidega, keda nende ümber võib-olla varem ei olnud;
- ▲ uusi ideid ja luua teiste osapooltega koostöös uusi projekte;
- ▲ analüüsida iseenda tööd;
- ▲ õppida õpetamise kaudu;
- ▲ parendada isemajandamist ja juhtimisoskuseid;
- ▲ omandada konkreetne pädevus, et juhendada ja töötada üliõpilastega, kes on ettevõtetes tööl;
- ▲ õppida paremini tundma oma sihtgruppe;
- ▲ leida viise, kuidas värske pilgu abil tööd tõhusamaks muuta;
- ▲ oma töö eest tunnustust;
- ▲ tagasisidet oma valdkonnas (eelkõige kõrgharidusasutuste juhendajad);
- ▲ aidata üliõpilastel siduda teooria praktikaga ja seda rakendada;
- ▲ aidata üliõpilastel arendada nende võimeid ja oskusi.

Me teame, et juhendamine töökohapõhises õppes on nõudlik töö ja mõnikord on raske aru saada, mida see endast täpselt kujutab. Kui te aga olete koolitatud ja teil on vahendid, et seda tööd professionaalseks muuta, siis on mentorlus lihtsam ja väga rahulduspakkuv. Rahulolu hästi tehtud tööst, mis tähendab teie üliõpilaste jaoks palju, on samuti midagi, mille üle uhkust tunda.

Kutsume üles julgustama ka kolleege töökohapõhise õppe kohta rohkem teada saama ja kaaluma hakata üheks neist professionaalidest, kes õpetab välja tuleviku-Euroopa juhte.

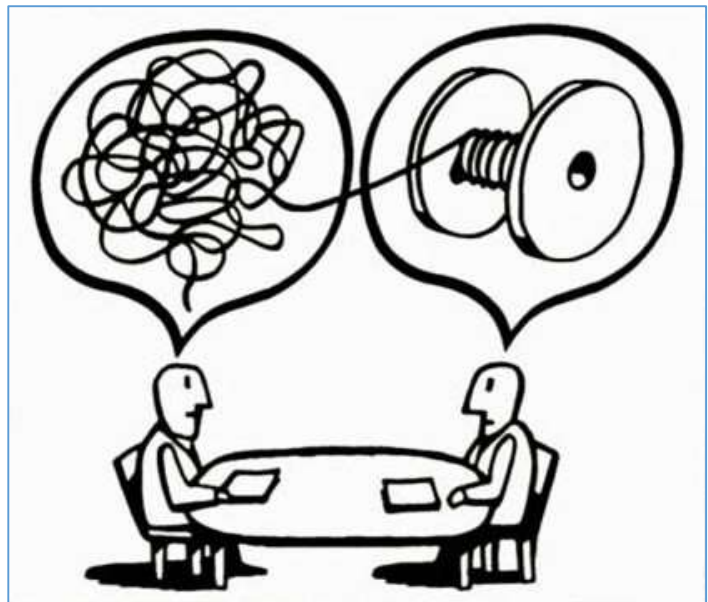
Mida arvavad mentorid ja akadeemilised juhendajad töökohapõhisest õppes? Mentorite ja juhendajate kommentaare:

„220 inimese tööandjana hotellinduses ei saa me alahinnata igasuguse täiendusõppe olulisust. Kuna mul on hotellinduses 27 aastat kogemust, tunnen ma vastutust oma teadmisi edasi anda. Üks suurepärase viisi seda teha on olla üliõpilastele mentor. Boonusena õpid õpetamisprotsessi kaudu alati ka ise midagi.“ Illi Ojavere, Tallink SPA & Conference Hoteli juhataja, Eesti

„Loomulikult soovitame me noortel sellel kursusel osaleda. Meie müügi ja turunduse juhtimise alal tegutsevatele ettevõttele on oluline valdkonda soojalt vastu võtta ka akadeemilise haridusega inimesi. Akadeemiline haridus selles valdkonnas lubab silmaringi laiendada ja esile tuua müügivaldkondi, mis igapäevase töö käigus kipuvad ununema.“ Mentor müügi ja turunduse juhtimise ettevõttes, Portugal

Soovituslikku lugemist:

- ▲ ApprEnti lepingu koostamise juhend ja näidisleping
- ▲ ApprEnti mentorkoolituse näidisõppekava

'Significado' <http://clipartmag.com/drawing-significado> (CC BY-NC 4.0 Licence)

Töökohapõhine õpe kõrghariduses: mudel, millega võidavad kõik!

© eucen, 2019

Publisher: **eucen**, Barcelona, Spain, 2019, <http://www.eucen.eu>

Citation: Carme Royo, Francesca Uras on behalf of the ApprEnt consortium (Ed.) (2019): *Advocacy Pack. Higher Education Apprenticeship programmes: By learning you teach. By teaching you learn.* ISSN xxxx-xxxx

© The ApprEnt consortium, 2019

Tõlkinud eesti keelde: Marianne Ots

Toimetanud eesti keeles: Marge Kõrvits

An electronic version of this document can be obtained at the project website <http://apprent.eucen.eu>

All the ApprEnt tools may be freely used and copied for non-commercial purposes, provided that the source is acknowledged.

All contents are licensed under the attribution 4.0 international <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

ApprEnt consortium:

European university continuing education network, **eucen** (BE) **Université de Bretagne Occidentale** (FR) Danube University of Krems (AT) **Tallinn University** (EE) **Universidade de Aveiro** (PT) **University of Turku** (FI) **Università di Catania**, UNICT (IT) **Universidad Complutense de Madrid** (ES) **Chamber of Commerce Brest** (FR) **Senate** (AT) **Estonian Chamber of Commerce and industry** (EE) **Associação Industrial de Aveiro** (PT) **Federation of Finnish Enterprises, Southwest** (FI) **Asociación de empresarios del Henares** (ES) **Fundació Bosch i Gimpera** (ES)